

Kitab Daniel - Nomer Wolung Puluh Enem

Pambédhahan Profetik: Mangertèni Tambahing Kawruh lan Pesen Tangis Wengi Tengah

Jeff Pippenger

2024-02-19

Kita lagi ngrembag kasalarasan antarané gerakan malaékat kapisan lan katelu, supaya luwih cetha mangertèni apa kang sacara simbolis diwakili déning tambahing kawruh nalika iku kabukak segelé ing wekasaning jaman. Kita nyoba nduduhaké yèn iku makili sawijining pangunggahaning kayektèn kang ing pungkasané tekan pucaké minangka udan pungkasan, yaiku pawarta Panguwuh Tengah Wengi. Minangka sawijining simbol, “tambahing kawruh” iku dijupuk saka kitab Daniel, lan ana ing kana iku diidentifikasi minangka kawruh kenabian kang nguji lan ngasilaké rong golongan wong sing nyembah.

Panjenengane banjur ngandika, “Lungaa, Dhanièl, awit tembung-tembung iki katutup lan kasegel nganti tekan mangsaning wekasana. Akeh wong bakal disucèkaké, diputihaké, lan dicobani; nanging wong duraka bakal tumindak duraka; lan ora ana siji waé saka wong duraka kang bakal mangertèni; nanging wong wicaksana bakal mangertèni.”
Daniel 12:9, 10.

Ing taun 1989 sawijining “panambahan kawruh” kabukak meterai-ne, sing ing wekasané bakal nduduhaké rong golongan wong sing nyembah. Rong golongan iku digambarake ana ing konteks kepriyé gegayutané karo piwulang bab udan pungkasan. Wong duraka ora ngenali utawa nampa udan pungkasan, déné wong wicaksana iya. Mulané, wong duraka ora weruh nalika udan pungkasan wiwit tumiba, lan iku wiwit tumiba nalika para bangsa padha nesu ing tanggal 11 September 2001. Kita wis ngrembug bab kepemimpinan Adventisme Laodikia kaya sing diwakili ing Yehezkiel pasal wolu lan sanga, lan uga ing Yésaya pasal wolulukur. Ing Yésaya, “wong-wong sing ngina” “nggawe goroh” dadi “pangungsèn” lan “ndhelikaké” awaké dhéwé “ing sangisoré kawohongan.”

Mulané rungokna pangandikané Pangéran, hé wong-wong kang ngécé, kang mréntah umat iki sing ana ing Yérusalèm. Amarga kowé wis padha ngucap, “Kita wis gawé prejanjian karo pati, lan karo alam pati kita wus padha sarujuk; samangsa wewelak kang nglimputi kuwi liwat, iku ora bakal nekani kita; amarga kita wis ndadèkaké goroh dadi pangungsèn kita, lan ana ing sangisoré cidra kita ndhelikaké awak kita.” Yésaya 28:14, 15.

Para wong kuna ing Yerusalem ing wekasaning jaman ora lulus ing ujian bab “pangaso lan panyegeran” kang dipratelakake lumantar metodhe “baris demi baris,” kang maringi kalodhangan marang wong wicaksana supaya ngenali udan pungkasan ing wekasaning jaman, lumantar gambaran sajarah bab udan pungkasan ing sajarah Millerite. Ciri kenabian saka “para wong panyendha” kang ditekanake déning Yesaya ing pethikan mau yaiku goroh lan palsu kang padha didhelikake ing sangisoringé lan kang padha dadèkaké papan

pangungsèn. Mulané, gegayutan karo ujian saka piwarta udan pungkasan (pangaso lan panyegeran kang ora gelem padha rungokaké), para wong kuna ing Yerusalem wis nampa sawijining goroh.

Pesen udan pungkasan rawuh kanthi sawijining pradebatan, kados ingkang kagambaraken wonten ing Habakkuk pasal kalih, nalika juru pangawas ing ngriku nyuwun dhateng Gusti Allah punapa ingkang kedah dipunwangsuli ing “pradebatan” sajarahipun, amargi tembung “reproved” wonten ing ayat kapisan pasal kalih tegesipun “dipunbantah kaliyan”.

Aku bakal ngadeg ana ing papan pangawasanku, lan mapan ana ing menara, sarta bakal ngawas-ngawas kanggo ndeleng apa kang bakal dipangandikakake marang aku, lan apa kang bakal daksaurake nalika aku ditegor. Habakkuk 2:1.

Wong-wong wicaksana sajrone pasulayan babagan udan pungkasan, ngetokaké bebener-bebener kang dilambangaké minangka permata-permatané Miller, kang uga minangka bebener-bebener dhasar sing diidentifikasi, ditetepaké, lan dipasrahaké déning para Millerit. Bebener-bebener iku dilambangaké minangka Kristus, Watu Kang Langgeng.

“Padha wong-wong kang ngadeg minangka para pengawalé Allah ana ing témboking Sion iku dadi wong-wong kang bisa ndeleng bebayan sadurungé tekan marang umat,—wong-wong kang bisa mbedakaké antarané kayekten lan kasalahan, kabeneran lan piala.

“Pangéling-éling iku wis rawuh: Ora ana apa-apa sing kena diidinaké mlebu kang bakal ngganggu dhasar iman sing wis kita bangun wiwit pesen iku teka ing taun 1842, 1843, lan 1844. Aku ana ing sajroning pesen iki, lan wiwit wektu iku aku tetep ngadeg ana ing ngarsané jagad, setya marang pepadhang sing wis diparingaké Gusti Allah marang kita. Kita ora nduwèni ancas kanggo ngangkat sikil kita saka panggung dhasar papan sikil kita wis dipasang nalika saben dina kita ngupaya marang Gusti kanthi pandonga sing tenanan, nggolèki pepadhang. Apa kowé ngira yèn aku bisa nilar pepadhang sing wis diparingaké Gusti Allah marang aku? Pepadhang iku kudu kaya Watu Karanging Jaman. Pepadhang iku wis nuntun aku wiwit nalika diparingaké.” Review and Herald, 14 April 1903.

Wong-wong tuwa iku nyuguhake sawijining pekabaran udan pungkasan palsu kang dipralambangake déning Yesaya minangka sawijining “goroh” lan kasunyatan palsu. Ing Yeheskiel pasal wolu, kacathet sajarah kang nandhani wektu nalika wong-wong tuwa ing Yerusalem padha nyembah srengéngé, lan padha diadhepaké kanthi béda karo wong-wong kang nampa meterai Allah ing pasal sabanjuré. Pambregedan katelu (generasi), nggambaraké sawijining pekabaran udan pungkasan palsu, kaya kang dipralambangake déning “nangisi Tammuz.” Ing generasi katelu Adventisme, kang wiwit ing taun 1919, sawijining “goroh” dilebokaké gegayutan karo Injil palsu kang dipratelakaké kanthi umum déning W. W. Prescott ing Konferènsi Alkitab 1919. “Goroh” iku minangka sawijining perkara tartamtu saka generasi katelu, lan “goroh” iku dadi dhasar palsu kang mligi saka pekabaran udan pungkasan palsu, kang dipralambangake déning “nangisi Tammuz.”

Penting kanggo nyawisake wektu kanggo nemtokake kanthi cetha “goroh” ing nubuatan, amarga “goroh” iku minangka sebab utama Adventisme Laodikia ora bisa nyumurupi tambahing kawruh ing taun 1989. “Goroh” iku yaiku manawa “yang saban dina” ing kitab Daniel nggambarake pelayanan Kristus ing papan suci. Nerapake “yang saban dina” kanthi profetik minangka pelayanan Kristus ing papan suci iku sawijining panerapan nubuatan sing palsu lan kliru, nanging “goroh” iku ora mung ngenali panetepan palsu tumrap “yang saban dina” minangka sawijining simbol profetik; iku uga nggambarake sawijining “goroh” sing nyatakake manawa Sister White sarujuk karo panerapan palsu mau, banjur nggunakake kapalson iku kanggo netepake panerapan sing kliru mau minangka kayektèn sing wis mantep.

Pangertosan sing leres babagan enem ayat pungkasan saka Daniel sebelas sampun dipratandhakaké déning ayat-ayat telung puluh nganti telung puluh enem, lan nalika Sister White ngenali kasampurnaning panujuning Daniel pasal sewelas, piyambakipun nyarios bilih “adegan-adegan kang padha karo sing dipratélakaké” ing ayat-ayat telung puluh nganti telung puluh enem “bakal kapingal malih.”

Nganggo definisi palsu tumrap “the daily” bakal ngasilake sawijining struktur sajarah sing palsu. Sajarah sing kawejangake ing Daniel bab sewelas, ayat telung puluh nganti telung puluh enem, nyakup panyingkiran “the daily.” “The daily” iku salah siji saka panrapan Millerite, utawa panrapane Prescott lan Daniells. Gumantung panrapan endi sing dipilih, bakal kawangun rong struktur sajarah sing béda.

Lan bala wadya bakal ngadeg ana ing sisihé, lan bakal najisaké pasucèn kang dadi kekuwatan, lan bakal nyingkiraké kurban pangurbanan saben dina, lan bakal masang panjijik kang ndadèkaké sepi. Daniel 11:31.

Miturut ilham, sajarah nubuat kang dipratelakaké ing ayat iki, kalebu ayat telung puluh, lan ayat telung puluh loro nganti telung puluh enem, kudu kaulang manèh ing ayat patang puluh nganti patang puluh lima saka Daniel sewelas.

“Pangentasaning wangsit ing Daniel pasal sewelas meh wus tekan kasampurnaning pepakipun. Akèh saka sajarah kang sampun kalampahan minangka panggeneping wangsit punika badhé kaulang malih. Ing ayat kaping telung puluh kasebut satunggaling kakuwasan ingkang ‘bakal susah banget, [Daniel 11:30–36 dipunpetik.]”

“Padhangane kang padha karo sing katrangané kasebut ana ing tembung-tembung iki bakal kalakon.” Manuscript Releases, number 13, 394.

Ayat ing ngendi kita manggihaké “kang saben dina,” yaiku ayat telung puluh siji.

Lan para bala bakal ngadeg ing pihaké, lan bakal najisaké pasucèn kang dadi kakuwatan, lan bakal nyingkiraké kurban saben dina, lan bakal masang pangawulan nistha kang ndadèkaké sepi. Daniel 11:31.

“Lengen-lengen” ing ayat iku ngadeg ing “pihake.” “Lengen-lengen” iku sawijining kakuwatan, kaya dene wong kang didhukung déning “lengen-lengen” mau. Ing ayat iku,

“lengen-lengen” iku kang “ngadeg ing pihake,” lan “lengen-lengen” iku kang “najisi pasucèning kakuwatan,” lan “lengen-lengen” iku kang “ngilangake kurban saben dina,” lan uga “lengen-lengen” iku kang “masang pambulag kang njalari karusakan.” Ing Wahyu pasal telulas, naga, yaiku Rum pagan, nyukani telung perkara marang kepausan.

Lan kéwan galak kang dakdeleng iku kaya macan tutul, lan sikilé kaya sikilé bruwang, lan cangkeme kaya cangkeme singa; lan naga iku maringaké marang dhèwèké kakuwatané, dhamparé, lan panguwasa kang gedhé. Wahyu 13:2.

Kéwan galak kaya macan tutul iku diidentifikasi déning Sister White minangka kapapan, lan ing bab rolas Sister White nerangaké yèn naga iku yaiku Sétan, lan uga Roma kapir.

“Mangkono, nalika naga iku, utamané, nggambarake Iblis, ing pangerten kapindho, iku minangka pralambang Roma kapir.” *The Great Controversy*, 439.

Ing ayat kaping kalih, saking Wahyu pasal telulas, Roma kapir maringaken kakuwatan militèripun, “gegamanipun”, dhateng kepausan, wiwit saking Clovis, ratuing bangsa Franka (Prancis), ing taun 496. Roma kapir maringaken dhateng Roma paus dhampare panguwasanipun ing taun 330, nalika kaisar Konstantinus nilar kutha Roma lan mindhahaken ibukutha Roma kakaisaran dhateng kutha Konstantinopel. Roma kapir maringaken panguwasa sipil dhateng kepausan ing taun 533, nalika Yustinianus ngetokaken sawijining dekret ingkang netepaken kepausan minangka kepala sadaya greja, sarta pambenering para bidat.

Ing ayat telung puluh siji, “lengen-lengen” kang jumeneng iku yaiku pasukan militèr Roma kapir, kang jumeneng ndhukung kalungguhan paus wiwit Clovis ing taun 496. Awit saka tumindak iki, kalungguhan paus mratélakaké Prancis minangka “anak pambarep Gréja Katulik,” lan kadhangkala minangka “putri tuwa saka Gréja Katulik.” Ing ayat telung puluh siji, sawisé Konstantinus netepaké sawijining angger-angger dina Minggu ing taun 321, banjur mindhah ibu kutha saka kutha Roma menyang kutha Konstantinopel ing taun 330, karajan kang sadurungé ora bisa dikalahaké iku wiwit ambruk, nalika papat kakuwatan Trompet kapisan saka Wahyu pasal wolu miwiti perang kang lumaku terus-menerus nglawan karajan Roma. Pusating panyerangan kang ditindakaké déning bangsa-bangsa Barbar lan Genseric katujokaké marang kutha Roma, kang sadurungé taun 330 wis dadi “papan suci kakuwatan” tumrap karajan Roma. Wiwit taun 330 lan salajengipun, perang serbuan barbar dimaksudaké kanggo “najisaké papan suci kakuwatan,” nganti “lengen-lengen” Roma kapir iku jumeneng ndhukung kalungguhan paus, wiwit taun 496.

Roma kapir ora mung nyedhiyakake telung prakara tumrap kakuwatan kepausan, yaiku kanthi maringi kakuwatan militèr, wewenang sipil, lan dhampar kutha Roma, nanging uga nyirnakake telung sungu kanggo Roma kepausan.

Aku nggatekake sungu-sungu iku, lan lah, ana sungu cilik liyane metu ana ing antarané, kang ing ngarepé telu saka sungu-sungu kang wiwitan iku kacabut tekan oyod-oyodé; lan lah, ana ing sungu iki mripat kaya mripaté manungsa, lan cangkem kang ngucap prakara-prakara gedhé. Daniel 7:8.

Sungu telu sing bakal “dicabut” ing Daniel pasal pitu, nglambangaké telung kakuwatan utama sing nentang munggahé kapapaan marang kakuwasan. Sungu pungkasan saka telu mau disingkiraké nalika bangsa Goth diusir saka kutha Roma ing taun 538. Wong-wong mau diusir saka kutha iku déning “lengen-lengen” Roma pagan, amarga “lengen-lengen” mau bakal nempataké kapapaan (nistha kang ndadèkaké sepi), ing dhamparing jagad sing nalika semana kawruhan, ing taun 538.

Ayat kaping telung puluh siji saka Daniel sewelas netepake patang prakara sing bakal ditindakake déning “lengen-lengen” (Roma kapir). Wong-wong iku bakal “ngadeg” kanggo kapapaan, kaya kang wus ditindakake ing taun 496. Wong-wong iku bakal najisake “pasucèning kakuwatan” kaya sing dilambangaké déning pasulayan-pasulayan militèr sing ditindakake marang kutha Roma watara rong abad suwéné. Wong-wong iku bakal “nempatake” kapapaan ing dhamparing bumi ing taun 538, lan wong-wong iku uga bakal “nyingkirake kang saben dinané.”

Tembung Ibrani sing dijarwakaké dadi “take away” ing ayat kasebut (sur), tegesé “mbusak” utawa “ngilangaké”. Ing taun 508, panentangan saka paganisme sing ana ing Kakaisaran Romawi, sing wis makarya kanggo nyegah munggahé kapausan marang kalungguhan kuwasa, wus kabèh katundhukaké sakabehé utawa disingkiraké.

Ngenali “kang saben dinane” minangka paladosan papan suci Kristus iku sawijining panrapan kang palsu; nanging pakaryan nyata kang katindakake ing sajarah Adventis Laodikia, kang ngenali panrapan palsu mau minangka bebener, dhasaré ana ing sawijining “goroh” tartamtu kang kelakon ing generasi katelu Adventisme. Pituduh Sister White bilih sajarah ayat telung puluh dumugi telung puluh enem bakal kaping malih kawujud ing panggenapan pungkasan Daniel sewelas, ndadosaken boten saged tumrap “para wong kang ngina” kang mrentah Yerusalem kanggo netepake sawijining tafsiran tumrap ayat telung puluh siji tanpa ing wektu kang padha nampik Roh Ramalan.

“Para wong sing moyoki” mulang manawa kalungguhan kapausan wis nyingkiraké pangerten kang bener bab paladosané Kristus ana ing pasucèn, lumantar diadakaké misa kapausan, kang dadi pepalson tumrap pakaryané Kristus ana ing pasucèn swarga. Manawa iki sajatiné teges kang satemené saka “kang saben dinané,” mula “lengen-lengen” kang ngadeg ing ayat telung puluh siji iku mesthiné kapausan, awit struktur gramatikal saka ayat iku nuntut yèn “lengen-lengen” iku daya kakuwatan kang nyingkiraké “kang saben dinané.”

Supaya bisa nyangga sajian dongèng-dongèngé, wong-wong mau mbantah yèn kepausan (lengen-lengen) najisaké papan suci kaswargané Kristus. Tembung Ibrani sing dijarwakaké dadi “papan suci (miqdash) kakuwatan” iku salah siji tegesé ya iku papan suci kapir utawa papan suciné Allah. Manawa Daniel kepéngin mratélakaké yèn papan suciné Allah bakal dinajisaké déning kepausan, mesthiné dhèwèké bakal migunakaké tembung Ibrani “qodesh”, sing mung bisa makili papan suciné Allah. Mulané, ing ngendi kacathet ing Kitab Suci utawa ing Rohing Ramalan yèn papan suci kaswargan iku tau utawa bakal tau dinajisaké déning kepausan?

Satemené, dosa-dosané umat Kristen kacathet ana ing kitab-kitab ing pasucèn swarga, nanging gambaran kasebut ora ateges pasucèn Allah dados najis. Pamurnèn pasucèn iku nglambangaké pamurnèn kitab-kitab cathetan kang dumunung ana ing pasucèn mau. Salajengipun, kakuwasan kapausan boten naté dados Kristen, mila boten naté kacathet wonten ing kitab-kitab pangadilan panyelidikan. Pangadilan ingkang namung dipuntetepaken tumrap kapausan punika inggih namung pangadilan eksekutif saking bebendunipun Allah.

“Lengen-lengen” iku uga bakal “masang jejijikan kang ndadèkaké sepi,” kang iku bakal dadi kakuwatan apa? Kakuwatan apa kang dipasang déning kapausan? Lan kakuwatan apa iku, ing wiwitan banget saka ayat telung puluh siji, kang didhukung déning kapausan?

Wong-wong sing ora duwe kawruh ing Adventisme Laodikia, sing wis masrahake urip langgengé menyang tangané manungsa-manungsa sing wis diidentifikasi ora bisa maca kitab sing katutup meterai, bisa waé rumangsa marem nalika kupingé sing gatel diempukaké déning aplikasi Alkitab sing rusak kaya mangkono; nanging luwih ora lumrah manèh manawa wong nyoba njupuk sajarah sing kudu diidentifikasi kanggo nyengkuyung kaluputané, banjur nyelaraské iku karo enem ayat pungkasan saka Daniel sewelas.

Ing sajarah sing ngancik ambruké Uni Soviet, kang bisa katuduh minangka pralambangé Sang Raja ing Kidul ing ayat kaping patang puluh saka Daniel sewelas, kakuwatan militèr Amérika Sarékat jumeneng mbéla kapausan, nalika Ronald Reagan mbentuk sawijining prajanjèn rahasia karo antikristus saka wangsit Alkitab. Kanthi mengkono, iku mènèhi pratandha yèn samubarang perlawanan Protestan tumrap munggahe kapausan wus kasirep ing Amérika Sarékat, kaya kang dipralambangaké déning disingkiraké perlawanan paganisme ing taun 508. Sang Raja ing Lor (kapausan) ing pérangan iku wiwitané nyapu lunga Uni Soviet ing taun 1989, lan nindakaké mangkono kanthi sesarengan karo “kreta” lan “para jaranan,” kang makili kakuwatan militèr Amérika Sarékat, lan uga kanthi kakuwatan ékonomi Amérika Sarékat kaya kang dipralambangaké déning “kapal-kapal.”

Amerika Sarékat minangka “lengen-lengen” sing ngadeg mbélani kapapaan. Protestantisme disingkiraké, kaya dene panyaruwéné paganisme ditundhukaké ing taun 508. Ing ayat patang puluh siji, Amerika Sarékat bakal dikalahaké déning kapapaan, lan Konstitusi Amerika Sarékat, kang dadi “papan suci kakuwatan” Amerika Sarékat, bakal digulingaké nalika Amerika Sarékat nglenggakaké Sang Raja ing Sisih Lor (kapapaan) ing dhampar bumi, kaya kang ditindakaké déning Roma pagan ing taun 538. Manawa panjenengan lagi maca artikel-artikel ing situs wèb iki, panjenengan bisa ngundhuh majalah The Time of the End, lan maca paparan kang luwih jangkep ngenani enem ayat pungkasan saka Daniel sebelas; nanging saiki kita mung lagi nandhesaké yèn ngenali “kang saben dina” minangka pelayanan Kristus ing papan suci iku sawijining panerapan simbol kang palsu. Kita nindakaké iki supaya nuduhaké yèn panerapan palsu mau ditibakaké marang Adventisme Laodikia lumantar sawijining goroh kang disengaja.

Kita badhé nerusaké nimbang goroh kenabian punika ing artikel salajengipun.

“Kita ora nduwèni wektu kanggo disia-siakake. Mangsa kasangsaran ana ing ngarepé kita. Donya lagi kaobah déning roh perang. Ora suwé manèh, adegan-adegan kasangsaran kang wis kasebut ing ramalan-ramalan bakal kalakon. Ramalan ing Daniel pasal kaping sewelas meh tekan marang kasampurnaning panggenapané. Akèh saka sajarah kang wis kelakon minangka panggenapaning ramalan iki bakal kapitulungan manèh.”

“Ing ayat kaping telung puluh kasebut ana sawijining kakuwasan kang diandharaké, manawa ‘dhèwèké bakal nandhang susah, banjur mbalek, lan nduwé bebendu marang prejanjian suci: mangkono kang bakal ditindakaké; dhèwèké malah bakal mbalek manèh, lan padha sapangertèné karo wong-wong kang nilar prejanjian suci. Lan bala bakal ngadeg ana ing pihaké, lan wong-wong mau bakal najisaké pasamuwan suci kang dadi santosaning kakuwatan, lan bakal nyingkiraké kurban saben dina, lan bakal masang barang nistha kang njalari karusakan. Lan wong-wong kang tumindak duraka marang prejanjian bakal disasaraké déning dhèwèké nganggo panglamis: nanging umat kang wanuh marang Gusti Allahé bakal kuwat, lan bakal nindakaké prakara-prakara gedhé. Lan wong-wong ing antarané umat kang padha duwé pangerten bakal mulang marang akèh wong: nanging wong-wong mau bakal rubuh déning pedhang, lan déning geni, déning panangkaran, lan déning rampasan, nganti akèh dina. Saiki nalika wong-wong mau padha rubuh, bakal ditulungi nganggo pitulungan sethithik: nanging akèh wong bakal mèlu nempel marang wong-wong mau kanthi panglamis. Lan sawatara saka wong-wong kang duwe pangerten bakal rubuh, supaya padha dicoba, lan disucekaké, lan diputihaké, nganti tekan wekasaning jaman: amarga prakara iku isih kanggo wektu kang wis katetepaké. Lan ratu iku bakal tumindak miturut karsané dhéwé; lan dhèwèké bakal ngluhuraké awaké dhéwé, lan ngagungaké awaké dhéwé ngungkuli saben allah, lan bakal ngucap prakara-prakara kang nggumunaké nglawan Allahing para allah, lan bakal makmur nganti bebendu iku kalakon rampung: awit apa kang wus katetepaké mesthi kalakon.’ Daniel 11:30–36.”

“Prajanjian-prastawa kang padha karo kang katulis ana ing tembung-tembung iki bakal kelakon. Kita weruh pratandha manawa Iblis kanthi cepet saya ngrebut panguwasaning pikiran manungsa kang ora nduweni wedi marang Gusti Allah ana ing ngarepe. Kabèh wong padha maca lan mangertènana wewatoning kitab iki, awit saiki kita lagi mlebu ing mangsa kasangsaran kang wis kapratelakake:

“Lan ing wektu iku Mikhaèl bakal jumeneng, pangéran agung kang ngreksa anak-anaké bangsamu; lan bakal ana mangsa kasangsaran, kang kaya mangkono durung tau ana wiwit ana bangsa nganti tekan wektu iku; lan ing wektu iku bangsamu bakal kapitulungan, saben wong kang kapanggih katulis ana ing kitab. Lan akèh saka wong-wong kang turu ana ing lebuung bumi bakal tangi, ana kang tumuju marang urip langgeng, lan ana kang tumuju marang kawirangan lan panyangka nistha langgeng. Lan wong-wong kang wicaksana bakal sumunar kaya padhanging cakrawala; lan wong-wong kang nuntun akèh wong marang kabeneran bakal kaya lintang-lintang ing salawas-lawasé. Nanging sira, hé Dhanièl, patenana pangandika iki, lan segela kitab iki, nganti tekan mangsa wekasan; akèh wong bakal mrana-mréné, lan kawruh bakal saya

tambah akèh.' Daniel 12:1-4." Manuscript Releases, nomer 13, 394.